

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens specialeplan

Speciale: Arbejdsmedicin

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 7. januar 2015

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	3
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	4
2.5	Implementering	5
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	5
3	Specialets hovedfunktionsniveau	7
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	7
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	7
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	7
4	Specialets regionsfunktionsniveau	9
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	9
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	9
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	9
4.4	Formaliseret samarbejde	10
4.5	Udefunktioner	10
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	10
5	Specialets højtspecialiserede niveau	11
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	11
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	11
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	11
5.4	Formaliseret samarbejde	12
5.5	Udefunktioner	12
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	12

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspecialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højt specialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2).

Som udgangspunkt varetages alle *hovedfunktioner* ved alle hospitalsenheder.

Der er 2 matrikler i Region Midtjylland med arbejdsmedicinsk afdeling:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning

Der er en enkelt højt specialiseret funktion inden for specialet. Hospitalerne i Region Midtjylland er ikke godkendt til varetagelse af denne funktion.

Regionsfunktioner inden for arbejdsmedicin varetages både på Aarhus Universitetshospital, Aarhus og Regionshospitalet Herning.

De tildelte regionsfunktioner inden for arbejdsmedicin er implementeret i overensstemmelse med den gældende specialevejledning.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplistet nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

På Regionshospitalet Silkeborg modtages akutte, visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg – som led i et forskningsprojekt - døgnet rundt kendte, kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggernetatet.

Organiseringen af akutområdet har overordnet set ingen indflydelse på opfyldelse af krav i specialevejledningen for arbejdsmedicin.

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusmatrikler i regionen.

Besvarelse:

Hospitalet i Region Midtjylland har generelt et tæt og velfungerende samarbejde om patientforløb, der går på tværs af funktionsniveauer og/eller patientforløb, hvor behandlingen går på tværs af sygehusmatrikler i regionen. I tilfælde, hvor den videre del af et patientforløb skal foregå på et højere specialiseringsniveau, end det enkelte hospital selv varetager, henvises patienten til et hospital, der varetager funktionen på det rette specialiseringsniveau.

Samarbejdet på tværs af hospitalerne i Region Midtjylland understøttes af blandt andet fælles visitationsretningslinjer samt eventuelt konferencer (fx video- eller MDT-konferencer) til afklaring af patienter med kompliceret sygdomsbillede og beslutning om viderehenvisning af patienter til højere specialiseringsniveau.

Der er således en samarbejdskultur, hvor de aftaler, der er indgået typisk om store eller komplicerede sygdomsgrupper, lægger grunden til løbende samarbejde og dialog om øvrige patientgrupper.

Patientforløb på hovedfunktionsniveau varetages af den enkelte arbejdsmedicinske afdeling. Ved komplicerede arbejdsmedicinske udredninger af allergologiske patienter, hvor der vurderes at være behov for videre udredning med provokationsforsøg i klimakammer, henvises fra afdelingen i Herning til afdelingen i Aarhus, der i regi af Allergicenter Vest varetager videre udredning.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

Det arbejdsmedicinske speciale har samarbejde med følgende specialer:

- Ortopædisk kirurgi
- Intern medicin: reumatologi
- Intern medicin: lungemedicin
- Dermato-venerologi

- Neurologi
- Neurofysiologi
- Diagnostisk radiologi
- Psykiatri

De pågældende specialer er repræsenteret på den hospitalsenhed, hvor den arbejdsmedicinske afdeling er. Undtaget herfra er psykiatri – der er i forhold til dette speciale indgået aftale om det nødvendige samarbejde, herunder mulighed for neuropsykologisk assistance i det omfang, sådan kompetence ikke forefindes internt i afdelingen.

Der er tidligere lavet en samarbejdsaftale mellem Dermatologisk Afdeling, Lungemedicinsk Afdeling og arbejdsmedicin med henblik på både hovedfunktion og højt specialiseret funktion inden for det allergologiske område. Denne funktion fortsætter, og der er således et tæt samarbejde på området.

I Herning er der derudover et samarbejde om ekstern supervision, ligesom der er deltagelse af en psykiater i en månedlig konference på afdelingen.

Herudover anvendes ny teknologi til videokonferencer med andre specialer, herunder faste konferencer med specialet dermatologi-venerologi.

Fremadrettet vil nyt sygehusbyggeri med samling af en række specialer i henholdsvis Gødstrup og Skejby lette samarbejdet med øvrige specialer.

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorizont (måned/år).

Besvarelse:

Der er i den reviderede specialevejledning ikke længere regionsfunktioner i specialet.

Arbejdsmedicinsk Klinik, Aarhus Universitetshospital ansøger om den højt specialiserede funktion *Udvælgelse af patienter med særlige erhvervsbetingede allergiske sygdomme til undersøgelser i provokationskammer, herunder valg af kemiske stoffer eller biologiske stoffer til testning.*

Funktionen vil blive varetaget i et multidisciplinært team med intern medicin: lungemedicin og dermato-venerologi med fælles retningslinjer og fælles konferencer. Ved de fælles konferencer er der også fælles patienter.

Funktionen kan varetages fra 1. januar 2017.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

Ved indflytning i det samlede Aarhus Universitetshospital i Skejby i 2017/2018 forventes et tættere samarbejde ved varetagelse af den højt specialiserede funktion med Allergicenter Vest, således at man kan have en fløj, hvor allergiske patienter bliver undersøgt, og at der her vil være mulighed for sparring med de øvrige specialer, herunder dermatologi-venerologi, lungemedicin, gastroenterologi og pædiatri. Det forventes dog ikke, at arbejdsmedicin vil have særlig stor kontakt til det pædiatriske område.

Allergiområdet er en højt specialiseret funktion i hovedstadsområdet og i Odense, og Arbejdsmedicinsk Klinik, Aarhus Universitetshospital forventer at få et tæt samarbejde med disse afdelinger.

Der er etableret en universitetsklinik i arbejdsmedicin på Regionhospitalet Herning, hvilket dækker over, at der er en fælles prioritering af området mellem regionshospitalet og Aarhus Universitet. Generelt gælder det for universitetsklinikkerne i Region Midtjylland, at de er oprettet med henblik på at højne forskningsindsatsen og forskningskulturen på de regionale hospitaler, og universitetsklinikken inden for arbejdsmedicin understøtter således forskningen inden for dette specifikke område.

Arbejdsmedicinsk Klinik flytter i 2019 fra Herning til det nye hospital i Gødstrup.

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehusmatrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

Følgende matrikler i Region Midtjylland varetager hovedfunktioner inden for arbejdsmedicin:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning

Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning varetager desuden ugentlig udefunktion for arbejdsmedicinske patienter på Regionshospitalet Skive.

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

Begge afdelinger med arbejdsmedicinsk funktion (Aarhus og Herning) varetager opgaver på hovedfunktionsniveau og opfylder specialevejledningens krav til dette, herunder udredning af arbejdsbetingede/arbejdsrelaterede sygdomme. Begge afdelinger udfører ud over det kliniske arbejde rådgivnings- og formidlingsopgaver til virksomheder, myndigheder m.v.

Begge klinikker tilbyder udredning inden for især arbejdsrelaterede bevægeapparatslidelser, psykiske lidelser, hudsygdomme, luftvejssygdomme og kræftsygdomme samt vurdering af arbejdsrelaterede hjertekarsygdomme, indeklimasympptomer, støjbetinget hørenedsættelse samt arbejdsrelateret eksponerings- og risikovurdering af gravide. Begge afdelinger har ansat et antal speciallæger i arbejdsmedicin, så det er muligt at få assistance fra en speciallæge i arbejdsmedicin næste hverdag. Begge afdelinger samarbejder ad hoc og i nogle tilfælde med faste konferencer med andre relevante specialer, herunder ortopædisk kirurgi, intern medicin (reumatologi og lungemedicin), dermato-venerologi, neurologi og psykiatri.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

Besvarelse:

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt regionsfunktioner inden for arbejdsmedicin på følgende matrikler i Region Midtjylland:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning

De tildelte regionsfunktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

Specialet har i henhold til den reviderede specialevejledning ingen regionsfunktioner.

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse:

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehuse/matrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehuse/matrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

5 Specialets højtspecialiserede niveau

5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan højtspecialiserede funktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning ikke tildelt højtspecialiserede funktioner i arbejdsmedicin til hospitalerne i Region Midtjylland.

5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af de højtspecialiserede funktioner, herunder på hvilke sygehusmatrikler højtspecialiserede funktioner ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af de højtspecialiserede funktioner.

Besvarelse:

Der ansøges om varetagelse af den højtspecialiserede funktion i allergi ved Aarhus Universitetshospital, Aarhus. Funktionen vil i første omgang blive varetaget på matriklen Aarhus Universitetshospital, Aarhus i samarbejde med Dermatologisk Afdeling og Lungemedicinsk Afdeling, hvor der i forvejen er opbygget et Allergicenter Vest. De involverede afdelinger opfylder kravene til en højtspecialiseret funktion.

I 2017/2018, når afdelingerne flytter til det samlede universitetshospital i Skejby, vil funktionen blive varetaget derfra.

5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af højtspecialiserede funktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage højtspecialiserede funktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

Aarhus Universitetshospital, Aarhus har opbygget Allergicenter Vest tilknyttet Lungemedicinsk Afdeling, men både Dermatologisk Afdeling og Arbejdsmedicinsk Afdeling leverer speciallæger til området. Begge afdelinger har henvisningsret og varetager udredning på niveau med højtspécialiseret funktion.

5.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der søges ikke om varetagelse af højtspécialiserede funktioner i formaliseret samarbejde inden for arbejdsmedicin.

5.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Der er ikke planlagt udefunktioner inden for specialet.

5.6 Andre oplysninger vedr. højtspécialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte højtspécialiserede funktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Der er lavet kasuistikker, og der er en høj forskningsaktivitet inden for alle tre specialer.